

[Ole Espersen]

dersøge mulighederne for at vende tilbage, i den forstand at det så tilkendegives dem, at de har tabt deres ret til fortsat ophold i Danmark?»

Skriftlig begrundelse

Ifølge § 17 i udlændingeloven bortfalder en opholdstilladelse, der er givet til en flygtning, først, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i tredjeland.

Bestemmelsen blev indføjet under behandlingen i Folketinget for at mindske betænkelighederne hos de flygtninge, der var interesseret i at rejse til hjemlandet for at undersøge mulighederne for at vende tilbage.

Justitsministeriet tilkendegiver over for dem, der ønsker at vende tilbage til hjemlandet i kortere tid, at de så ingen ret har til at komme tilbage.

Dette er – ud over efter spørgerens opfattelse at være klart i strid med loven – ulykkeligt for de pågældende, som selvsagt ikke, efter måske at have opholdt sig i Danmark i 10–15 år og skal medbringe børn til hjemlandet, tør gøre dette uden nogen form for forhåndsundersøgelse.

Justitsministeriets praksis forhindrer også, at en udlænding tager på besøg i hjemlandet med henblik på måske at deltage i en familiebegivenhed for at besøge syge slægtninge eller lignende.

Ole Espersen (S):

I 1983 indførte Folketinget en regel i udlændingeloven, hvorefter flygtningenes opholdsret her i landet først ophørte, når de havde taget bopæl i deres hjemland. På baggrund af denne bestemmelse vil en flygtning ofte være betænkelig ved at tage hjem til hjemlandet eller tage bopæl i et tredjeland, hvis følgen er, at hans opholdstilladelse her i landet så bortfalder.

Derfor lavede vi en regel om, at flygtningen skulle have mulighed for at besøge sit land, måske på familiebesøg, måske for at se, om der var mulighed for at vende endeligt tilbage, og det blev udtrykkelig fastslået, at dette medførte ikke tab af opholdsret.

Nu ser jeg til min forbavsel, at Direktoratet for Udlændinge administrerer ordningen, så vidt jeg kan se, klart i modstrid med denne bestemmelse og denne bestemmelses formål.

Man siger, at hvis en udlænding vil have sit nationalitetspas udleveret – det er han nødt til at få, hvis han vil rejse hjem – så har han derved opgivet sin flygtningestatus, og hvis man har opgivet sin flygtningestatus, har man mistet ret til ophold i Danmark. Det indtryk har man også givet Dansk Flygtningehjælp, der derved rådgiver de mange chilenerne, der gerne ville hjem, på forkert måde. Det er baggrunden for spørgsmålet, som naturligvis også har som baggrund, at mange mennesker har fået en ret så usikker tilværelse på grund af denne administration.

Justitsministeren (Engell):

I sit spørgsmål har hr. Ole Espersen spurgt mig, om jeg er enig i, at det er lovstridigt at nægte flygtninge muligheden for på egen regning og risiko at rejse til hjemlandet for at undersøge mulighederne for at vende tilbage, i den forstand at det så bliver tilkendegivet dem, at de har tabt deres ret til fortsat ophold i Danmark. I den forbindelse henviser hr. Ole Espersen, som han også gjorde det i sine ledsagende bemærkninger, til udlændingelovens § 17.

Når man ser bort fra de tilfælde, hvor der kan være tale om en frivillig repatriering, er jeg naturligvis enig med hr. Ole Espersen i, at en flygtning blotte udrejse til hjemlandet for at sondere mulighederne for en tilbagevendende ikke medfører ophør af opholdsretten. Hertil kræves der efter udlændingelovens § 17, stk. 3, at udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredjeland.

Dog kan der inden for de første to år blive tale om at vurdere, om opholdstilladelsen, der er givet efter §§ 7 og 8, kan inddrages under henvisning til, at grundlaget for tilladelsen ikke længere er til stede. Det kan være tilfældet, hvis en flygtning efter kort tids ophold her i landet ønsker at besøge hjemlandet, hvor forholdene er uændrede, uden at der foreligger ganske særlige omstændigheder, og ganske særlige omstændigheder kan f.eks. være besøg hos døende forældre.

Jeg deler i øvrigt fuldt ud spørgerens opfattelse, hvorefter flygtninge, der efter flere års ophold i Danmark nu på grund af ændrede forhold i hjemlandet er interesseret i at vende tilbage dertil, får lejlighed til at sondere muligheden herfor ved besøg i hjemlandet. Derfor må